

Ljubečna-Šmiklavž pri Celju. Ljubečna se vedno bolj modernizira. Zadnja novost so novopostavljeni drogi za električno napeljava. In ni več daleč dan, ko bomo odnesli smrdljive petrolejke na podstrešje, po naših izbah pa bo zasvetila srebrnočista električna luč. In vsa druga opravila: mlatev, mlenje sadja, likanje perila, vse bomo lahko delali z elektriko in morda še kdo iznajde električno žlico! Druga zadeva pa, ki ni prav nič moderna, je cesta, ki pelje iz naše vasi proti Šmiklavžu, Pristavi in drugim krajem. Ta cesta je v tako slabem stanju, da zležeš komaj s praznim vozom iz mlak.

Griže pri Celju. Grižani smo bili odlikovani s tem, da smo dobili banovinskega svetnika v osebi g. Ludvika Kudra. Želimo mu, da bi storil dosti dobrega v prid celjskega okraja, za katerega je postavljen kot banski svetnik.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Na Miklavževo so imeli naši otroci veliko veselje, ker jih je obiskal Miklavž v šoli. Šel je v spremstvu parkija v vse razrede, da se je prepričal, kako se vedejo, učijo in molijo. Vsem je dajal lepe nauke, hvalil in grajal, kakor je pač bilo potrebno, vse je tudi obdaroval s slaščicami in z drugimi rečmi. Zasluge za to lepo prireditve ima učiteljsvo, zlasti še gđc. Mina, ker brez njihovega dovoljenja in prižadevanja bi Miklavž ne bil prišel in bi ne mogel nad 200 otrok obdarovati. Otroci bodo Miklavžu in dobrotnikom hvaležni.

Kostrivnica pod Bočem. Na prvo adventno nedeljo t. l. je minulo 15 let, ko smo dobili sedanjega vlč. g. župnika Janka Slaviča. V teh zadnjih 15 letih se je pri nas marsikaj obrnilo na boljše po zaslugi g. župnika. Ob njegovi 15-letnici kličemo: Bog nam ohrani našega jubilarja zdravega in čilega do nadaljnjih jubilejev. Na praznik Brezmadežnega spočetja mu je Marijina družba fantov in deklet iskreno častitala k 15letnici župnikovanja in mu je podarila podobo dobrega pastirja ter svoto za odkup dveh poganskih otrok.

Zagrebiško pismo. Zdaj se pa res že dolgo nismo oglasili zagrebiški Slovenci v »Slovenskem gospodarju«. Ne zamerite, vedno nekaj pride, za božične praznike pa moramo vendar povedati, da še živimo in prav vneto delamo. Od meseca septembra sem smo imeli že tri

gledališke igre (»Domena«, »Boter Martin« in »Mala pevka«) in več prosvetnih večerov z zanimivimi slikami in predavanji. Priredili smo že tudi dva družabna večera, od katerih je bil eden Miklavžev večer. Enako smo se spomnili svoje domovine na izseljensko nedeljo. Za Silvestrov večer zopet pripravljamo Slomškovo društvo zabaven večer, da bomo v domači družbi pričakali novo leto 1936. Vsem bralcem »Slovenskega gospodarja« pa želimo vsi zagrebški Slovenci srečno novo leto!

Peter Rešetar rešetari.

Prihodnje leto bo prestopno leto in se tako imenuje zato, ker bodo državni uradniki prestopili iz JNS v JRZ.

Premakljivi prazniki bodo: Ob preimenovanju učiteljstva, ob preimenovanju občin, ob zborih posameznih strank, ker se ob teh prilikah vršijo velika premikanja.

JNS v letu 1936 ne bo mogla zaradi opešnosti več na Pohorje, morda zleze še na »pen, zlonisten-gleč« v mariborskem parku.

Glas naroda v letu 1936 bo prišel pri sodbodnih volitvah do veljave, dočim za »Glas naroda« ni gotovo, če ga bo kdo poslušal.

Vrnitev denarja. Vsi, ki so svoj čas denar spravili čez mejo na varno, ga bodo z enako vnemo zopet šmuglali nazaj v državo. (Za to prerokovanje ne dam nobenega jamstva!)

Jugoslavija pride v Evropo, ker bo zopet imela evropske volitve.

Hrvatje bodo v letu 1936 priznali slovensko vprašanje, Srbi hrvaško vprašanje, Slovenci bomo pa obema dali odgovor.

Vreme bo v splošnem jasno, samo nad JNS bo stalno oblačno nebo.

Gospodarski položaj: Kmet se bo naveličal dosedanjega trgovskega poslovanja, ko je moral še dražje kupovati, zato pa še ceneje prodajati. Davkarije bodo prišle do spoznanja, da njihovo ime pride od dajati in ne od daviti!

Vojna ali mir? Če bodo v letu 1936 imele tovarne za bojno orožje še dovolj šmira, potem še ne bo mira!

Nekaj o zgodovini tobaka.

O tobaku se je že zelo mnogo pisalo in to pod najrazličnejšimi vidiki. Že v šoli so nas učili, da kajenje škoduje zdravju; nekateri niso verjeli ter so se po »srečno prestani izkušnji«, o katere neposrednih posledicah ne bom razpravljaj, kajenja le oprijeli.

Hočem pa podati le nekaj zgodovinskih črtic, po katerih bo čitatelj mogel spoznati, kako si je tobak po »vztrajni borbi« končno vendarle priboril mesto v evropskih deželah in to med prav vsemi sloji.

Tobaka (Nicotiana L.) je okoli 40 vrst, katerih domovina je — z malimi izjemami rastočih v Juž. Aziji in Avstraliji — Amerika.

Zato ni čuda, če je z odkritjem Novega Sveta v zvezi tudi pojav tobaka pri nas. Že Kolumb je l. 1492. našel pri prebivalcih otoka Guanahani običaj, kaditi tobak v obliki cilindričnih zavojev, imenovanih *t a b a c o s*. Po nekem drugem sporočilu pa naj bi ime tobak izviralo od otoka *T a b a g o*, ali pa od province *Tabako* v Osrednji Ameriki.

Tudi na Haitih, Yukatanu in Mehiki je bila že pred prihodom Evropejcev uporaba tobaka znana, medtem ko v juž. Ameriki ne.

Pri Indijancih severne Amerike je bila ta razvada že zelo stara, kot to dokazujejo najdenine starinskih pip.

V Evropo pride tobak v 16. stoletju in sicer sprva le kot lepotna rastlina, kasneje pa jo uporabljajo tudi v zdravilne svrhe.

Francijo seznanil z njo Jean Nicot (l. 1560), po katerem dobi latinsko ime »Nicotiana« (Nikotin!). Že za Ludovika XIII. se uporablja v Franciji njuhalni tobak.

L. 1565. prinese iz Francije tobakovo rastlino v Nemčijo Adolf Occo, mestni fizik iz Augsburga.

Tudi Italiji je koncem 16. stol. posredovala tobak Francija. V Rimu sa-

so prav znatne. Na se veru obstoja resna nevarnost, da bodo zadeli Abesinci Italijane v bok ob reki Takaze in v tem slučaju bo njihovo severno krilo obkoljeno ter razbito.

Previdnost abesinskega vojnega sveta.

Iz krogov, ki so abesinskemu cesarju prav blizu, prihajajo vesti, da je cesar svojim poveljnikom dal najstrožje povelje, da se ne smejo spuščati z Italijani v boje, ampak se morajo umikati, ne oziraje se na zapuščeno ozemlje. Abesinski vojni svet je skrajno previden v izvolitvi onih krajev, kateri so izbrani za bodoča bojišča. Radi tega tudi nikdo ne ve, kje se zbira abesinske čete.

In izpolnilo se je nad menoj strašno in prerokovano mi prokletstvo.

Smejal sem se, na tistem sem se posmihal, ko mi je zagotavljal stari, bahjeverni medicinar Sioux plemena, da prebivajo zli duhovi v soteski in prokletstvo zadene vsakega, ki si nagrabi tamkaj zlata. Seveda, na nek način je že imel prav, da se drži zlata prokletstvo. Zlahtna kovina sama na sebi je nedolžna. Prokletstvo prihaja iz srca človeka. Človek je napravil ter proglasil zlato za boga, a v istini je postalo — hudič! Radi zlata so davili narodi eden drugega, so postali možje lopovi ter zločinci in ženske vlačuge. To je bilo njegovo prokletstvo, a ne ono drugo, o katerem je govoril stari medicinar, ki bi se naj držalo ter oklepalo zlatih zrn v gorski soteski, kakor da bi bila ta zrna nekaj živega in ne mrtva kovina.

In jaz sem se smejal!

Ko je pa curljalo zlato v zrnih skozi moje prste kakor zmrznjena kri, me je zgrabilo ono drugo prokletstvo! In majhne zelene kače so vdele ter bile priče, ko se je polastilo prokletstvo moje pameti, in so mi mežikale zasmehljivo s svojimi strašotnimi očmi!

Prokleti, oni trenutki, ko sem se rogal staremu indijanskemu medicinaru! Proketo, ti revno zlato, ki trpinčiš sedaj na smrt moje telo, ko si mi že umorilo dušo — — —

Porota je poslušala z največjo napetostjo celotno povest in ji verovala. Porotniki so bili vsi prepričani, da je ravnal Franc Gruber v zlati soteski pod pritiskom prerokovanega prokletstva v duševni zmedenosti in neodgovornosti. Glasovali so za njegovo nekrivdo in oprostitev. Ko je čul obtoženi, da ljudsko sodišče ne tirja njegove glave, ampak mu podarja za zavratni umor tovariša in prijatelja — prostost, se je zgrudil od presenečenja — mrtev, zadet od srčne kapi!

Katoliška mladina vseh šol — čitaj

„Nedeljo“!

Bodi zavedno-katoliška že v svojih nežnih mladih letih!